
ПРОГЛАС

Издание на Филологическия факултет
при Великотърновския университет “Св. св. Кирил и Методий”

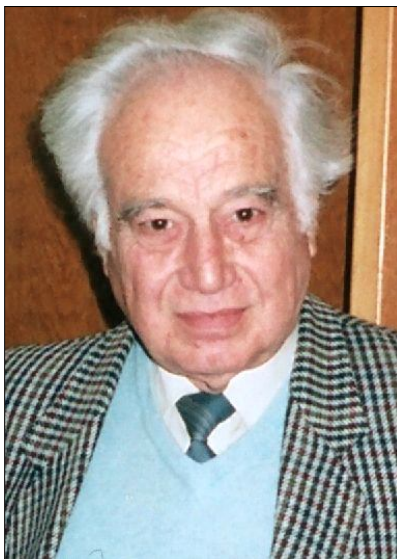
кн. 2, 2011 (год. XX), ISSN 0861–7902

IN MEMORIAM

В ПАМЕТ НА ПРОФ. АНГЕЛ АСЕНОВ ДАВИДОВ

На 13 юни 2011 г., дни преди да навърши 80 години, от този свят си отиде световноизвестният славист проф. д-р Ангел Асенев Давидов – един от основателите на Великотърновския университет, старопрестолната *Alma mater*, който има изключителни заслуги за развитието и утвърждаването му като престижен образователен и научен център.

Филологът Ангел Давидов, гимназиален учител по български език и литература, постъпва като асистент във ВТУ (по това време – Висш педагогически институт) от самото му създаване през 1963 г. Благодарение на изключителното си трудолюбие, всеотдайност, мъдрост и управленски потенциал той достига до най-високите стъпала на научната, преподавателската и административна стълбица – доктор по филология, професор по старобългарски език и ректор на Великотърновския университет, на който отдава повече от 40 години от живота си.

На национално равнище проф. Давидов е бил член на Научната комисия по филологически науки при ВАК, на Специализирания научен съвет по езикознание на БАН, на Съвета за висше образование при Министерството на народната просвета, на Научния съвет на Кирило-Методиевския научен център при БАН, на Общонародния юбилеен комитет за честване на 1300-годишнината от основаването на българската държава, на Националния комитет на славистите, на Централния съвет на филолозите българисти и на още редица авторитетни научни организации. Преподавал е като гост-професор и лектор по български език и литература в Хелзинкския университет, в Амстердамския университет, в Римския университет, в университета в Пиза, в Одеския държавен университет.

Научните интереси и приноси на проф. Давидов са предимно в областта на лексикологията, лексикографията и граматиката на старобългарския език. Ученият има големи заслуги за проучването на българския книжовен език до Възраждането. Открива среднобългарски и църковнославянски писмени паметници и изследва езика и палеографските им особености. Броят на научните му публикации надхвърля двеста.

Като особено значими се открояват лексикографските трудове на учения. Речник-индексът на “Мъчение на Йоан Нови” от Гр. Цамблак (1966) е пръв опит в родната лексикография за цялостно обхващане на лексиката на отделно произведение от среднобългарския период. А. Давидов е автор и на речника на “Похвално слово за Евтимий” от Гр. Цамблак (1971). Пионерски труд върху произведение от класическия старобългарски период не само у нас, но и в чужбина е “Речник-индекс на Презвитер Козма” (1976). Отново върху “Беседа против богомилите” професорът изготвя първия честотен речник (1980) и първия обратен речник (1981) в историята на българската лексикография, базирани върху отделно произведение от старобългарската литература. Бележитият лексикограф е съавтор и съредатор на двутомния старобългарския речник (1999–2009 г.), подготвен от БАН. В сътрудничество с проф. Д. Мирчева издава “Малък речник на старобългарския език” (2001).

В центъра на внимание в лексиколожките му разработки попадат Презвитер Козма, представителите на Търновската книжовна школа, Йоан Екзарх с превода на “Шестоднев” и др. Появилата се през 1996 г. монография “Старобългарска лексикология” е първият обобщаващ труд в областта на най-слабо разработения дял от палеославистиката.

Заради големия си научен авторитет и приносите си в областта на старобългаристиката проф. Давидов е поканен да напише редица параграфи в академичната “Граматика на старобългарския език” (1991), а в том IV на “Кирило-Методиевска енциклопедия” (2003) е включена персоналия за него.

Многобройни са отличията, получени от учения за активна преподавателска, научна и обществена дейност: ордени “Кирил и Методий” (III степен – 1971, II степен – 1976, I степен – 1980 и 1985 г.), юбилеен медал “1300 години България” (1981), личен медал на папа Йоан-Павел II (1984), почетен знак на Хелзинкския университет (1979), почетен знак (1980) и ректорски знак (1982) на университета “Фр. Шилер” (Йена), международната академична награда “Св. Евтимий Търновски” на Великотърновския университет (2003) и др.

През месец май 2011 г. Академическият съвет на старопрестолната Alma mater взе решение проф. Ангел Асенов Давидов да бъде удостоен със званието “почетен професор” (professor honoris causa) на Великотърновския университет. Високото отличие трябваше да бъде връчено на учения на неговия 80-ти рожден ден. Проф. Давидов не успя да получи тази награда приживе, но всъщност той много отдавна вече беше спечелил почитта, уважението, признателността и обичта на своите колеги, ученици, духовни последователи и на всички, които имаха възможността, привилегиата и честта да го познават.

Поклон пред светлата му памет!

Камен Димитров